

ЗА МАЙКА МИ КАТО ЛИЧНОСТ И КАТО РЪКОВОДИТЕЛ НА БЪЛГАРСКАТА КУЛТУРА

Евгения Живкова

„През последните десетилетия животът на човечеството на нашата планета става все по-динамичен, напрегнат, пълен с проблеми. Политическата, социалната и културната атмосфера, в която протича днес развитието на различните страни и народи, обуславя характера на материалната и духовна среда, в която се осъществява еволюцията на човечеството на настоящия исторически етап.”

Тези думи характеризират света днес, но са казани от Людмила Живкова преди 33 години.

Тя вярваше в неизбежността на еволюцията и се бореше за нея.

Знаеше, че е трудно и затова е нужна сила и смелост.

В малката ни страна често оценките са противоречиви. Понякога се предпочита страхливото мълчание и лицемерното угодничество пред честната дума.

За краткия си житейски път, Людмила Живкова става изразител на идеи, даващи възможност за ново обществено развитие, основано върху културата и нравствените ценности на всестранно развития човек, култура без идеологически предрасъдци.

За по-малко от десетилетие под нейното непосредствено ръководство е осъществен поврат в духовната сфера, развита е мащабна дейност за популяризиране на българската култура по света. Едновременно с това нейната цел е да се изучават и културите на другите страни и народи, така че българската култура да се опознава чрез един по-широк исторически и културен подход, а не самостоятелно и изолирано, и по този начин да се открие по-ясно ролята и мястото на българската нация в различните исторически периоди.

В тази светлина Людмила Живкова успява да реализира замислите си във внушителни мащаби и става инициатор на пътуващата изложба „Тракийското изкуство и култура по българските земи”, обиколила над 20 страни, изложбите

„Иконното богатство” и „Средновековното българско изкуство”. „Дългосрочна комплексна програма за издигане ролята на изкуството и културата за хармоничното развитие на личността и обществото в етапа на изграждането на развитото социалистическо общество”, е програма, която има за цел опознаването на велики исторически личности, допринесли за развитието на културата, и станали примери за всестранно развит човек, като Николай Ръорих, Ленорадо да Винчи, Владимир Илич Ленин, Кирил Философ, Тагор, Ломоносов, Айнщайн, Петър Берон, Гьоте, Патриарх Евтимий, Ян Коменски.

Една от най-важните задачи, които си поставя Людмила Живкова е изграждането на една всенародна система за естетическо възпитание, чрез която да бъдат обединени определени процеси и дейности, формиращи и развиващи творческите способности в различните сфери на художествената култура.

Именно творческото начало, което е заложено у всеки индивид е в основата на дейността ѝ като общественик и политик. Тя смяташе, че от „раждането до пределната си възраст човек трябва да получава естетически чувства, вкус, възприятия, да се разгръщат творческите му способности.”

Чрез създаването на националния културен комплекс „Художествено творчество, културна дейност и средства за масова информация”, тя постига последователно разширяване на социалната база на културата и по този начин увеличаване на отговорността на обществения фактор в развитието на културните процеси и утвърждаване на общественото-държавното начало, а изграждането на съветите за изкуство и култура допринасят за демократизирането на културните дейности.

Не малка е ролята на Людмила Живкова и за развитието на българското образование. Тя смяташе, че е необходима интеграция между наука, култура и образование, закономерност продиктувана от нуждите на самия живот. Според нея тези сфери са тясно свързани с развитието на човека и обществото и са важен фактор за формирането на мирогледа.

В тази връзка поставя и въпроса за ролята на учителя, който трябва да е човек с богата култура, широки интереси, богат социален опит и задълбочена специализирана подготовка, за да

може да внушава уважение и да предава опита си на младите хора. За тази цел предприема реформа в сферата на образованието, която започва със създаването през 1976 година на „Националното експериментално училище” и през 1977 година на „Националната гимназия за древни езици и култури”.

С необичайно прогресивната си дейност в областта на културата и образованието, Людмила Живкова успява да реализира мащабни проекти като „Асамблея Знаме на мира”, обединила децата от Планетата в името на „Единството, Творчеството и Красотата”, инициатива, включваща в своето триединство истинската същност на живота, за свят без граници, без предразсъдъци и догми. Тя вярваше, че децата ще положат здравите основи на един по-добър и мирен свят „със сърца горящи с пламъка на любовта към човечеството, носещи вечния огън на живота”.

Конкретните резултати на нейното дело и днес присъстват в обществената ни действителност – Националният дворец на културата, който тя нарича „София”, защото смята, че мъдростта е универсално понятие, изградената мащабна експозиция на Националния исторически музей, както и създадените в нейна памет и като своеобразно продължение на културната ѝ мисия Международна фондация, която днес носи името на Светите братя Кирил и Методий и Националната галерия за чуждестранно изкуство, събрала произведения на изкуството от цял свят.

Ако се опитаме да бъдем честни, трябва да признаем историческата роля на Людмила Живкова в изграждането на съвременна България и мястото ѝ на световната сцена. Да помним, че България не е от вчера.

Или просто да не забравяме, че нейните идеи бяха подкрепени с резолюции на ООН и ЮНЕСКО, поздравени от Рейгън до Горбачов и Папа Йоан Павел II и приети от над 140 държави на Планетата. През 1987 г. ООН удостоява нейната мечта „Знаме на мира” със званието „Вестител на мира”.